

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Disputatio de statione solis, ad Jos. X, 12. 13. 14.

**Abicht, Johann Georg
Werchau, Johann Gottfried**

Lipsiae, 1713

§. XIV.

[urn:nbn:de:bsz:31-130599](#)

*ad faciendum opus suum, opus suum extraordinarium,
& ad operandum operationem suam, operationem ex-
traordinariam.*

Quibus verbis fatetur, vera esse, quæ in Josuæ Libro h. I. leguntur. Cum Jesaia consentit Habacuc, qui in Cantico suo Cap. III. vers. II. magnalia DEi celebrat, & inter alia ex nostro Josuæ loco refert, Solem & Lunam stetisse:

Sol & Luna stetit in habitaculo suo.

*In luce sagittarum tuarum (fulgurum) ambularunt,
in splendore fulgorantis basæ tue. i. e. (fulminum
tuorum ambulaverunt hostes.)*

Quibus verbis partim Solis & Lunæ statio approbatæ, partim ad tempestatem respicitur, de qua noster Scriptor vers. II. refert: *DEum eodem tempore in hostes demissæ lapides magnos e cælo, ut plures mortui sint lapidibus grandinis, quam quos Israëlitæ gladio interfecerunt.* Si ad Scriptorem nostrum redimus, plures veritatis testes legimus. Versu enim 14. pergit, *non fuisse, neque antea, neque postea, diem illi similem.* Quod dum subjicitur, postquam dixerat, *Solem stetisse die circiter integro,* necesse est, ut longiorum diei moram respexerit, quo nullus unquam similis dies fuit. Tandem additur: *DEUM auscultasse voci viri Josuæ, h. e. DEUM Josuæ desiderio respondisse, & diem illum protractisse, quia ipse DEus pro Israëlitis pugnavit.* Non existimamus, quemquam fore, qui animo libero & ingenuo ex his verbis aliud sensim extrahat.

§. XIV.

Vidimus longiorum fuisse diem reliquis diebus, quæritur itaque, quamdiu sol quieverit, & quot horarum dies illa fuerit? Due occurruunt phrasæ, ex quibus quæstio solvenda est. Primo vers. 15. dicitur: *expectasse Solem, & substituisse Lunam, donec ulciserentur se Israëlitæ de inimicis suis.* Ex quo intelligimus, moram Stationis Solis fuisse sensibilem. Si enim in mentem revocamus, quod Josua in vespera preces ad DEum fuderit, cum Solem occidentem videret, & parum lucis ad hostes persequendos superesse sciret, & deinde per-

pendimus, tantum temporis superfluisse, quantum ad hostes prosternendos sufficeret, extra dubium est positum, omnes Israëlitæ Solis Stationem observatiæ certissimam. Deinde versu eodem expressius dicitur, quamdiu Sol steterit, pergit enim Scriptor ad documentum antiquum provocans:

*Et stetit Sol in parte cali,
nec festinavit occumbere circiter die integro.*

In Hebræo legimus, & non festinavit Sol occumbere כוּם תמיִלָּה circiter die integro. Vulgat. vertit: non festinavit occumbere spatio unius diei, quod nobiscum convenit. Solent Hebræi temporis durationem litera ס describere. Sic Ruth. I, 4. Et habitarant ibi כעֵשֶׂר שָׁנִים circiter decem annos. LXX. reddunt: Sol non procedebat ad occasum. εἰς τέλος ηὐθεῖα μᾶς in fine unius diei. εἰς enim pro iis positum arbitramur. Ex quorum mente sensus est: Solem non occubuisse, eo tempore, quo alias occumbere solet, sed permansisse super Horizonte. Sed licet hæc versio longiorem solito diem concedat, nobis tamen non placet, quia loco בירס legit כוּם in die. Hodiernam codicis lectiōnem in dubium non vocamus, quod eam Chaldaeus conservavit, *Et non festinavit ad intrandum כוּם שָׁנִים circiter die integro.* Ecclesiasticus rem extra dubium posuit, cum Cap. 46. verl. 5. in Josuæ laudes excurrens nostrum miraculum celebrat, dicens: *nonne Sol insistit hujus manu, וְעַד μִיא הַנֶּגֶת אֶצְבֹּעַנְתָּה וְעַד דָּיו, וְעַד unus dies ad duo excrevit.* Si ponamus, Solis Stationem in vesperam 4. diei mensis Judæi Thamuz, h. c. 27. Junii incidisse, quod ex supra dictis videtur, quo tempore Sol 14. horas terræ Judaicæ clima illuminat, sequetur, Solem totidem horas in occasu stetisse, diemque illum ad 28. horas æquales prolongasse. Si vero ista Solis Statio in nostro climate esset visa, dies ad 32. horas excrevisset.

§. XV.

Supereft Talmudistarum sententia discutienda, qui Solem bis eodem die stetisse opinantur, prima vice in meridi-